

Вандроўкі з Уладзімірам Субатам

ПАМІЖ ракой Ясельдай і Агінскім каналам пяты век адлічвае палескае мястэчка Лагішын. Упершыню пісьмова ўзгадваецца ў XVI стагоддзі ў “Пісцовай кнізе Пінскага княства” як “востраў на Лагішыншчыне”. Уладарылі ім магнаты Радзівілы, Агінскія, князі Друцкія-Любецкія.

Граматай польскага караля Уладзіслава IV мястэчка займела герб і атрымала Магдэбургскае права. Па нядзелях і чацвяргах ладзіўся гандаль, і штогадова летам на свята Пятра і Паўла і зімою на Каляды па два тыдні гудзелі кірмашы.

На пачатку XVII стагоддзя на сродкі пінскага старасты Альбрэхта Радзівіла паўстаў драўляны касцёл, пры якім дзейнічалі місіянезуітаў і шпігаль. Ад-

Лагішын: ужо не горад, але і не вёска

ПРАЗ старажытны Лагішын, дзе перасякаецца некалькі аўтамагістраляў, часта даводзіцца праязджаць. Колішнія мury з ажурнымі балконамі, палісаднікі з пярэстымі кветнікамі, гатычны касцёл з чырвонай цэглы і побач белакаменная царква, кварталы сучаснай забудовы і непаўторны водар свежаспечанага

довішча меду. Уручную яго здабывалі. Вялікім попытам карыстаўся ў палескіх вёсках. У апошнія гады чамусьці заціх прамысел. Давалі славу Лагішыну вэнджання па асаблівых рэцэптах мясных прысмакі. Далікатэсы дастаўлялі ў Варшаву і Вільнюс.

Пэўна, колішнія рэцэпты захавалі хлебпёкі. Майстар участка

■ Старшыня Пінскага райвыканкама Валерый РЭБКАВЕЦ.

■ Кіраўнік справамі сельвыканкама Ірына ПЕТРУКОВІЧ.

хлебабулачнай прадукцыі трыццаці відаў. Паўсотні рабочых у калектыве, які мае філіял у вёсцы Пагост. Брэнд лагішынскіх хлебпёкаў — булка “Васілёк”. Дзве тысячы штук выпякаецца штосутачна.

— Пасля рэканструкцыі выпякаем хлебабулачныя вырабы па сертыфікаванай сістэме, — расказвае майстар участка Ганна Гладун. — Наша прадукцыя адпавядае сусветным стандартам якасці і

лерый Рэбкевец. Пабудавалі дом у Лагішыне. Выхавалі дачок Наталлю і Кацярыну. Унучка Варвара падростае.

ВОСЬМЬ год Пінскі райвыканкам узначальвае Валерый Рэбкевец.

— Райн па плошчы самы большы на Брэстчыне, — адзначае Валерый Васілёвіч. — Па сельніцтве ўступае толькі су-

езуітаў і шпіталь. Адкрылася парафіяльная школа.

Пасля ўваходу ў склад Расійскай імперыі мястэчка становіцца цэнтрам воласці Пінскага павета. Пераважна жыхары працавалі на зямлі. На некалькіх млынах малолі зерне на муку і крупы. Працавалі маслабойня і скуруны завод.

Амаль два вякі таму Лагішын атрымаў статус горада. Цэнтр упрыгожылі мураваныя Праабражэнская царква і касцёл Святых Пятра і Паўла, яўрэйская малітоўная школа.

У Першую сусветную вайну амаль два з паловай гады побач праходзіла лінія фронту. Воінскую службу тут праходзіў рускі паэт Мікалай Гумілёў.

Пры буржуазнай Польшчы Лагішын быў цэнтрам гміны, а пасля аб'яднання з Беларуссю атрымаў статус раённага цэнтра і быў ім да снежня 1962 года.

За гады нямецка-фашыскай акупацыі ў былым Лагішынскім раёне загінулі каля 2 тысяч чалавек. Пасля вайны аднавілі дзейнасць калгас, прадпрыемствы, дзяржаўныя ўстановы.

У былым райцэнтры сёння базіруюцца ААТ «Пінскрайаграсэрвіс», ААТ «Лагішын», дарожныя, меліярацыйныя службы, хлебная карыя і іншыя арганізацыі і ўстановы. Сёлета Лагішыну спаўняецца 465 гадоў.

■ Больш як паўвека сямейнаму саюзу Лявонця і Яўгені КАХАЎЦОЎ.

■ Галоўны інжынер ААТ «Лагішын» Васіль АСТАПОВІЧ і механізатар Віктар БАРТАШЭВІЧ.

хлеба. Вокны пяркарні выходзяць на ажыўленую вуліцу. З сустрэчы з хлебалёкамі пачалася вандроўка па мястэчку. Калісьці яно славялася рамеснікамі. Выраблялі бочачкі, барыльцы, цэбрыкі, кавалі жалезныя вырабы, ткалі лянныя палотны. За ваколіцай багатае ра-

Ганна Гладун чвэрць стагоддзя таму пасля заканчэння Баранавіцкага тэхналагічнага тэхнікума прыйшла ў калектыв. Ад старэйшых пераняла ўменне прыгатавання цеста. Шэсць аўтамашыных штодзённа развозяць па населеных пунктах раёна больш як пяць тон

■ Кветкі настаўнікам Ларысе ВАСІЛЬЧУК і Вользе ЛЯВОШКА дораць вучні Максім КАРОЛЬ і Марыя КАСТЭНКА.

дун. — Наша прадукцыя адпавядае сусветным стандартам якасці і можа рэалізоўвацца на экспарт.

ЧАГО не скажаш пра выраб мясных прысмакаў. Чамусьці зачынуўся каўбасны цэх. Далікатэсамі паласаванца можна

сельніцтвае уступае толькі суседзям — столінцам. На вачах мяняецца аблічча аднаго з найбольшых населеных пунктаў раёна — гарнаселка Лагішын. На новых вуліцах — Садовай,

■ Дырэктар падсобнай гаспадаркі ААТ «Пінскрайаграсэрвіс» Мікалай ГАРБАЦЭВІЧ і намеснік Яўген КАРВАЦКІ.

толькі ў прыватных гаспадароў, тых, хто гадуе жывёнасць. У магазінах у асноўным стандартная мясная прадукцыя.

— Людзі трымалі кароў, свіней, хатнюю птушку, — узгадвае васьмідзесяцішасцігадовая Яніна Багдановіч. — Кормнікаў здавалі на бойню. Свежаныну перапрацоўвалі ў каўбасным цэху. Смак тых вырабаў забыць нельга.

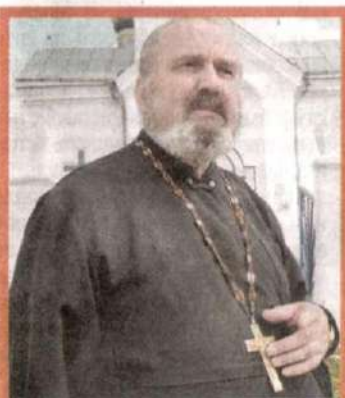
Яніна Аляксандраўна да выхаду на пенсію працавала ў калгасе «Беларусь». Пяты год жыве ў ДOME міласэрнасці, у якім утрымліваецца сорок састарэлых жыхароў. Сродкі на будаўніцтва ўстановы сацыяльнай дапамогі недзяржаўнай формы ўласнасці ахвяравалі жыхары Беларусі. Дапамаглі і замежныя спонсары. Часта бываюць тут праваслаўныя святар айцец Уладзімір Агеевіч і ксёндз Тадэвуш Шэшка. Хрысціянскія храмы ўзведзены побач больш як стагоддзе таму. Вернікі дзвюх канфесій жывуць у згодзе.

У праваслаўным Праабражэнскім храме вячаліся каталічка Алена і праваслаўны Ва-

Ціхай, Паўночнай — жыллё атрымалі ў асноўным маладыя сем'і працаўнікоў сельгаспрадпрыемства «Лагішын», педагогі, медыкі. Пасля ліквідацыі Лагішынскага раёна засталіся незапатрабаваныя будынкі, якія выстаўляем на аукцыён, аддаём у арэнду з мэтай стварэння рабочых месцаў. Пакуль сур'ёзнай вытворчасці не ўдалося наладзіць. Выпускнікі школы ірвуцца ў горад. Гэта тычыцца не толькі Лагішына. У аграгарадку Парахонск маладым прапануем добра аплачваемую працу, сучаснае жыллё — і ўсё роўна не ўтрымаць. Пасля гарадскіх інтэрнатаў, здымных кватэр некаторыя вяртаюцца. У Лагішыне маладзь працаўладкоўваецца ў філіялах раённых арганізацый і служб. Імкнёмся заахвочваць інвестараў для больш актыўнага развіцця сферы турызму. Вакол багатая прырода: некрунутыя палескія балоты, векавыя бары. Ёсць жадаючыя павандраваць на Беларускім Палессі. Арганізацыя

■ Кіраўнік ансамбля народнай музыкі «Лагішынскія музыкі» Раман ПІСКУНОВІЧ з юнымі артыстамі-братамі Юрай, Алегам і Раманам СТАСЮКЕВІЧАМІ.

■ Святар Уладзімір АГІЕВІЧ.

польскіх юрыстаў звярнулася з прапановай наладзіць тур на Пішчынку.

ЗАВІТВАЮЦЬ турысты ў Лагішын. Пілігрымы наведваюць стагадовыя капліцу, Праабражэнскую царкву, Петрапаўлаўскі касцёл, дзе захоўваецца адзін з найбольш шанаваных абразоў Беларусі — Маці Божай, які атрымаў назву «Карапаўна Пясоўна».

на-тэхнічнага ўніверсітэта Яўген Карвацкі — прызёр рэспубліканскай алімпіяды па супрамаце. Прадпрыемства не толькі тэхнічна абслугоўвае гаспадаркі, але і займаецца вытворчасцю. Да яго далучылі птушнік і сельгаспрадпрыемства «Калаўравічы», што ў 80 кіламетрах. Штораніцы двума аўтобусамі дастаўляюць з Лагішына механізатараў на аддалены ўчастак.

— Пэўна, хутка і жывёлаводаў будзем вазіць, — занепакоены Мікалай Гарбацэвіч. — Пенсіянеры засталіся ў вёсках. Вышукваем варыянты для заахвочвання моладзі. Шмат нявырашаных пытанняў на птушніку, які патрабуе мадэрнізацыі.

Стаўка на маладых спецыялістаў і ў ААТ «Лагішын». Эканамічную службу ўзначаліла выпускніца Палескага дзяржуніверсітэта Марына Гутнік. Пасля заканчэння Баранавіцкага дзяржуніверсітэта бухгалтарам па жывёлагадоўлі працуе

зоу Беларусі — Маці Божай, які атрымаў назву “Каралева Палесся”.

Прыемна прайсціся гасцям па добраўпарадкаваных вуліцах. Капітальна адрамантаваны маладзёжны цэнтр, сярэдняя школа, стадыён.

Сельвыканкаму выдзелены новы легкавік. Асвойвае яго кіраўнік спраў Ірына Петруковіч. Перад тым як сесці за руль, Ірына Вітальеўна мяняе туплі-лодачкі на высокім абшасе на зручны абутак. Мы разам кіруемся да ветэрана вайны і працы Лявонцця Кахаўца. Даведваюся, што Ірына Вітальеўна выкладала матэматыку ў школе. Захапляецца гісторыяй. Яе турбуе, як вярнуць Лагішыну статус горада, які ён меў два стагоддзі таму.

На абвітым вінаграднай лазою ганку вітаемся з Лявонціем Андрэвічам і яго жонкай Яўгеніяй Апанасаўнай. Дзяцінства іх выпала на ваеннае ліхалецце. Бацька Андрэй Іосіфавіч прывёў дзесяцігадовага сына Лявонцця да народных мсціўцаў. Падлетак стаў сувязным партызанскага атрада імя Арджанікідзэ брыгады імя Куйбышава. Сям’я Кахаўцоў жыла ў лясной вёсцы Новы Двор. Адночы падлетак ледзьве не трапіў у рукі акупантаў. На коннай павозцы са збазьной ехаў па лясной дарозе. Гітлераўцы спынілі. Сказаў, што вязе зерне на млын. Абшукалі вазніцу, мяхі перавярнулі і нічога не знайшлі. А ў зерні ляжалі скруткі сакрэтных дакументаў... Шмат іншых рызыкаўных момантаў давлялося перажыць юнаму партызану. Пасля вайны закончыў школу, працаваў прарабам дарожна-будаўнічай арганізацыі. Справу бацькі працягвае сын Валерый. Яўгенія Апанасаўна да выхаду на пенсію загадала ваенна-ўліковым сталом у гарпасялковым выканкаме. Сёлета 55 гадоў іх сямейнаму саюзу.

ТОЛЬКІ пачынаецца сямейнае жыццё ў маладога дырэктара падсобнай гаспадаркі ААТ “Пінскрайаграсэрвіс” Мікалая Гарбацэвіча. Минулай восенню ўзначаліў вытворчы калектыў. За работу машына-трактарнага парка адказвае выпускнік сталічнага аграр-

■ Старшая птушніца
Аксана СЦЕПАНОВІЧ.

■ Пекар Нэлі ШЭЛЕСЦЮКОВІЧ.

Тацияна Дубнавіцкая. Гаспадарка забяспечыла іх жылём. Напярэдадні жніва пасаду галоўнага інжынера атрымаў выпускнік БДАТУ Васіль Астаповіч. Калектыў паспяхова справіўся з уборкай збожжавых. Намалалі каля чатырох тысяч тон зерня. На 600 гектарах неабходна ўбраць кукурузу. лепшыя камбайнеры Сяргей Юматаеў, Віктар Барташэвіч, Аляксандр Жуковіч атрымалі права ўдзельнічаць у абласным свяце-кірмашы “Дажынкi”. Праз старажытны Лагішын пралягае шлях у тысячагадовы Давыд-Гарадок, які сёння прымае гасцей. Багатым выдаўся хлебны каравай Брэстчыны: намалочана больш мільёна дзвесці тысяч тон збожжа. Сваю долю ўнеслі і хлебаробы лагішынскіх ніў.

Пінскі раён
Фота аўтара